

Af HENNING HELDBJERG

DOFbasen

DOFbasen er en database på internettet, som er udviklet af Dansk Ornitologisk Forening, hvor man har mulighed for at opdatere sine fugleobservationer. Den består af en hjemmeside <http://www.dof-basen.dk> og et tilhørende program, som kan downloades fra hjemmesiden, installeres på din egen computer og herefter anvendes uden at være opkoblet til internettet. Så sparer du også på telefonregningen.

Som bruger kan du indtaste dine observationer i programmet, men du har også mulighed for at opdatere dine iagttagelser direkte på hjemmesiden. Observationerne kan ses på hjemmesiden straks efter, at de er uploadet, og de kan sorteres ud fra forskellige søgekriterier. Eksempelvis lokalitet, amt eller art.

Endvidere er det muligt at anvende DOFbasen som sin egen notesbog i databaseform, idet programmet kan anvendes til at håndtere alle de data, man selv har indtastet igennem tiden.

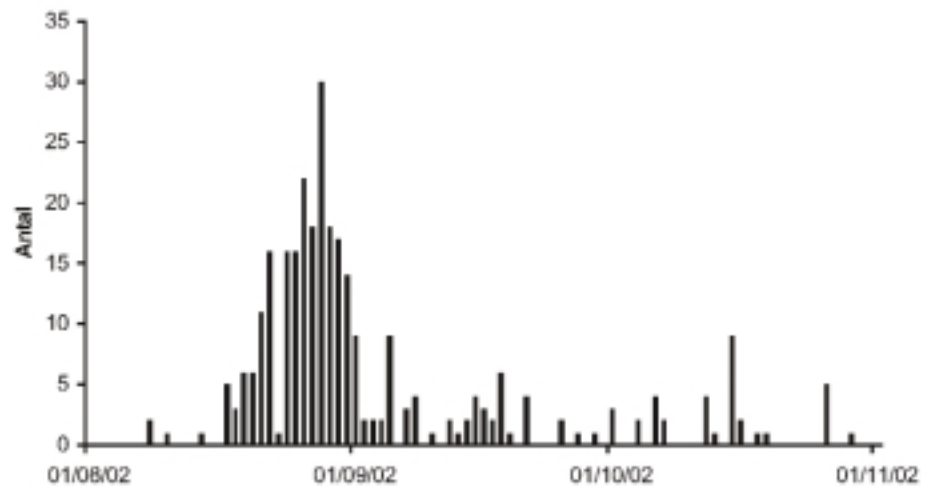
Arbejdet med DOFbasen varetages af en DOFbase-gruppe, der består af de to programmører, der har lavet DOFbasen, samt en koordinator fra hver af DOF's lokalafdelinger - frivillige medlemmer af DOF, der samarbejder om hele tiden at forbedre DOFbasen, og som vejleder den enkelte bruger.

For at sikre en tilstrækkelig kvalitet af data i DOFbasen er det naturligvis vigtigt, at observatører kun indtaster de sikre observationer.

500 observationer hver dag

DOFbasen (3.0) har nu fejret 1/2-års fødselsdag.

Invasion af Hvidvinget Korsnæb i efteråret 2002

selsdag. I starten var der en række børnesygdomme, men de er blevet løst hen ad vejen, og DOFbasen er nu stabil og vel-fungerende takket være de flittige programmører. Antallet af brugere er 325, og antallet af indtastede observationer 74.000 per 31. oktober 2002. I gennemsnit indtastes der dagligt over 500 observationer, og antallet af sidevisninger på hjemmesiden nærmer sig en million.

DOF håber, at DOFbasen skal rumme fundamentet for vores viden om de forskellige arters forekomst i Danmark, de enkelte lokaliteters betydning for fuglelivet, samt udviklingen i fuglebestandene. Det skal skabe grundlaget for rapportgruppernes arbejde i alle egne af landet samt det faglige fundament for DOF's videnskabelige og naturpolitiske arbejde.

For at DOFbasen kan opnå disse mål, er

det vigtigt, at alle fuglekiggere bidrager med stort som småt til DOFbasen. En optælling af 83 Sølvmåger er derfor lige så vigtig information i DOFbasen, som én Kohejre.

Det er vores håb, at flere og flere efterhånden vil regne indtastning af data i DOFbasen som en naturlig forlængelse af en fugletur. Efter nytår går rapportgrupperne i alle egne af landet sammen for at skrive årets rapport, og det vil lette og forbedre deres arbejde betydeligt, hvis flere fuglekiggere indtaster deres iagttagelser i DOFbasen, som alle lokalrapportgrupperne fremover vil anvende som grundlag for deres arbejde.

DOFbasen skal give indsigt og inspiration til alle DOF's medlemmer og være et værktøj, som alle aktive feltornitologer kan have glæde af. ■

Invasion af Hvidvinget Korsnæb - et eksempel på anvendelsen af DOFbasen

Efteråret 2002 viste sig at blive et af de bedste år nogensinde for Hvidvinget Korsnæb i Danmark, og mange fuglekiggere har haft held til at bogføre den sjældne gæst fra Sibirien.

Når alle dobbeltobservationer er frasorteret, figurerer der ved udgangen af oktober hele 299 Hvidvingede Korsnæb i DOFbasen fra efteråret 2002. Fordelingen viser, at hovedparten af disse fugle blev set i slutningen af august, og at de fleste fugle sås i enten Nordsjælland eller de nord- og vestjyske amter. DOFbasen rummer selvfølgelig ikke alle observationer af arten, men billedet, der tegnes her, er dog sikkert meget betegnende for invasionen af Hvidvinget Korsnæb i efteråret 2002.

Hvis man ønsker at lave en nærmere analyse af invasionens reelle omfang samt tidsmæssige og geografiske fordeling, kræver det et stort indsamlingsarbejde af observationer, med direkte henvendelse til aktive feltfolk og med søgninger på alle tænkelige fuglehjemmesider. For at gøre et arbejde af denne type lettere, har DOF udviklet DOFbasen, hvis tredje generation blev tilgængelig på www.dofbasen.dk i midten af maj 2002.

Hvidvinget Korsnæb, han, Saltholm, 10. august 2002 (Ib Jensen). En af de tidlige iagttagelser under efterårets invasion. Bemærk de brede hvide vingebånd, som adskiller arten fra Lille Korsnæb.

Velkommen som bruger af DOFbasen!

Vidste du, at

- DOFbasen findes på <http://www.dofbasen.dk> og består af en hjemmeside og et program
- dine observationer kan vises med de initialer, du selv ønsker
- du selv kan vælge, om dine personlige oplysninger skal være tilgængelige på hjemmesiden
- programmet kan downloades på få minutter, og observationer kan indtastes off-line og uploades, når det passer dig
- programmet kan anvendes som din personlige database
- der er udarbejdet både en manual og en lynintroduktion til programmet - begge findes på hjemmesiden
- man på hjemmesiden kan få svar på alle jævnlige stillede spørgsmål om brugen af DOFbasen
- der på hjemmesiden er oprettet et forum for bruger-til-bruger diskussioner
- det er muligt at lave et link til DOFbasen med netop den observationsvisning, du ønsker
- dine indtastede observationer bliver anvendt både af DOF lokalt og centralt.

Nyt redaktionsmedlem

I august 2002 trådte Kenneth Rude Nielsen ind i Fugle i feltens redaktionsgruppe. Fugleinteressens startede i 1996, og Kenneth har fra starten været interesseret i sjældne fugle og optælling af træk. Mellem 1. december 1999 og 1. september 2000 boede han i New Brunswick, Canada, hvor han bl.a. ringmærkede og talte fugle op på St. Andrews Bird Banding Observatory. De lokale fuglekiggere fik noget at se til, da Kenneth under sit ophold fandt hele syv lokale SU-arter. En anden god fugl, som kom i bogen, var en Ismåge, som blot var ca. 12. fund for New Brunswick, og en art som kun de færreste får lejlighed til at se højt mod nord på sine arktiske ynglepladser.

I Danmark har Kenneth også gjort sig bemærket med flere fund af sjældne fugle. Bedste iagttagelse stammer fra 25. september 1999, hvor han opdagede Danmarks 26. Alpesejler trække forbi Hanstholm Fyr. Foråret 2002 blev tilbragt på Blåvand Fuglestation, men nu er der skåret ned på fuglene til fordel for sociologi -studiet på Ålborg Universitet.

Ud over at være aktiv i felten har Kenneth siden 1998 været skribent for Fugle og Dyr i Nordjylland, som udgives med støtte fra Dansk Ornitologisk Forening, og i år trådte han ind i bestyrelsen for DOF Nordjylland.

Observatør søges til Gilbjerg Fuglestation

Gilbjerg Fuglestation søger en eller flere observatører i perioden 1. marts til 15. juni.

Arbejdet består i 5 timers daglige trækobservationer, foruden regelmæssige optællinger af rastende fugle på nærliggende lokaliteter.

Fuglestationen byder på alle de traditionelle faciliteter, diæter på 1.500 kr. om måneden, samt ved ophold på minimum én måned, rejsen betalt.

Ved et 3 måneders ophold kan man forvente at opleve et imponerende finke-træk med op til flere 100.000 på bare én dag. Derudover vil man opleve et imponerende due- og engpibertræk med op til 15-20.000 på en dag. Endvidere vil der med stor sandsynlighed optræde lidt sjældnere småfugle som Hortulan, Laplandsværling og Karmindompap.

Af rovfugle er man garanteret et pænt træk af alle de almindelige rovfugle. Et ganske imponerende træk af Lærkefalken ses ofte i maj måned, hvorimellem der ofte gemmer sig nogle Aftenfalken. Herudover ses til tider et ganske betagende tranetræk. Flere gange er der talt over 1.000 fugle på en enkelt dag.

Hvis dette har vakt din interesse så kontakt Morten Rasmussen, Tornekroge 77, 3500 Værløse, tlf. 4448 3910 eller e-mail: mra@jm.dk og hør nærmere.

Korrektion

I artiklen om bestemmelse af Kaspisk Måge, Middelhavsmåge og Sølvmåge i Fugle i felten nr. 4, 2002, side 28, er der beklageligvis byttet rundt på to billedtekster. Det drejer sig om teksterne til billede nummer to fra oven og billedet nederst på siden.